

Rośnie ilość stref ochrony ptaków w województwie kujawsko-pomorskim

2022-01-26

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, kontynuując pracę Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, dnia 24 listopada 2008 ustalili pierwszą, jako ta instytucja, strefę ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania orlika krzykliwego *Clanga pomarina*. Od tego czasu, regularnie ustala i likwiduje strefy ochrony ptaków w województwie kujawsko pomorskim.

Do roku 2019 ustalano je dla ptaków szponiastych: bielików *Haliaeetus albicilla*, wspomnianych orlików krzykliwych, kań czarnych i rudych *Milvus migrans*, *M. milvus*, rybołowa *Pandion haliaeetus*, a także dla bociana czarnego *Ciconia nigra*. W roku 2020 r. ustalono także pierwsze strefy ochrony dla niewielkiego gatunku sów – włochatek *Aegolius funereus*, gniazdujących w Puszczy Bydgoskiej.

Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego strefy ustalono dotychczas tylko wokół gniazd ptaków, jednakże rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183 ze zm.) w załączniku nr 4 wskazuje, że mogą one obejmować również np. miejsca rozrodu rysi *Lynx lynx*, wilków *Canis lupus*, wyspy, na których stwierdzono gniazdowanie szlacharów *Mergus serrator*, tokowiska głuszców *Tetrao urogallus*, a nawet miejsca rozrodu i regularnego przebywania ważek z gatunku iglica mała *Nehalennia speciosa*.

Zgodnie z art. 60 ust. 3 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy może ustalać i likwidować strefy ochrony ostoi, miejsca rozrodu i regularnego przebywania zwierząt. Najczęściej powstają one na terenie PGL Lasy Państwowe i dzieje się to na skutek zgłoszenia pracowników służby leśnej, którzy będąc regularnie w terenie, odnajdują je na terenach swoich nadleśnictw. Niejednokrotnie takie informacje wpływają również od osób prywatnych i organizacji pozarządowych. Dzięki temu na przestrzeni ostatnich lat sukcesywnie przybywa stref ochrony ptaków w naszym województwie:

ilość stref ochrony na koniec roku 2019

gatunek	liczba stref
bocian czarny	23
orlik krzykliwy	3
bielik	70
kania czarna	2
kania ruda	7
suma	105

ilość stref ochrony na koniec roku 2020

gatunek	liczba stref
bocian czarny	26
orlik krzykliwy	3
bielik	78
kania czarna	2
kania ruda	8
włochatka	3
suma	120

ilość stref ochrony na koniec roku 2021

gatunek	liczba stref
bocian czarny	29
orlik krzykliwy	1
bielik	91
kania czarna	2
kania ruda	9
włochatka	7
suma	139

Powstanie strefy rodzi pewne ograniczenia w gospodarowaniu na ich terenie, gdyż zgodnie z art. 60 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody obowiązują w nich zakaz:

1. przebywania osób, z wyjątkiem właściciela nieruchomości objętej strefą ochrony oraz osób sprawujących zarząd i nadzór nad obszarami objętymi strefą ochrony, oraz osób wykonujących prace na podstawie umowy zawartej z właścicielem lub zarządcą;
2. wycinania drzew lub krzewów;
3. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli nie jest to związane z potrzebą ochrony poszczególnych gatunków;
4. wznoszenia obiektów, urządzeń i instalacji.

Ograniczenia te służą ochronie miejsc gniazdowania ptaków, w tym zapobiegają radykalnym zmianom ich charakteru, a także ograniczają możliwość ich płoszenia w kluczowym okresie toków i lęgów.

Na wykonanie tych czynności, zależnie od czasu ich prowadzenia i lokalizacji (czy zaplanowano je w strefie ochrony okresowej, czy całorocznej) może być konieczne zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Niejednokrotnie z różnych względów w strefach ochrony prowadzone są zabiegi z zakresu gospodarki leśnej, jednakże czynności zakazane, a nawet dozwolone, są konsultowane przez leśników z RDOŚ. Szczególnie problematyczne przypadki omawiane są w terenie i prowadzą zwykle do wypracowania kompromisu pozwalającego wyeliminować zagrożenia dla ptaków i przeprowadzić niezbędne prace.

Podkreślenia wymaga, że w przypadku zaobserwowania któregoś z wymienionych gatunków w terenie, a szczególnie w miejscach gniazdowania, należy zachować ciszę i ostrożność, a najlepiej wycofać się, aby nie spowodować jego spłoszenia. W stosunku m.in. do bielika i bociana czarnego obowiązują zakazy określone w § 6 ww. rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, m.in. fotografowania, filmowania lub obserwacji, mogących powodować ich płoszenie lub niepokojenie, umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Poza tym wchodzenie do miejsc gniazdowania może spowodować trwałe porzucenie gniazda, a nawet znajdujących się w nim jaj i piskląt. Poza tym młode pozbawione opieki rodziców są narażone na zjedzenie przez inne gatunki ptaków, a także ssaki. Obserwacje ptaków objętych ochroną strefową należy zgłaszać do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w celu ustalenia strefy ochrony, a także właściwego miejscowo nadleśnictwa, ale stanowczo odradza się samodzielne penetrowanie miejsc gniazdowania i długotrwałe obserwacje. Takie podejście umożliwi bezpieczne bytowanie i wyprowadzanie lęgów przez ptaki przez długie lata.

Rośnie ilość stref ochrony ptaków w województwie kujawsko-pomorskim

